МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования Чувашской Республики
Управление образования, молодежной политики, физической культуры и спорта администрации Батыревского муниципального округа Чувашской Республики
МБОУ "Балабаш-Баишевская СОШ" Батыревского муниципального округа Чувашской Республики"

РАССМОТРЕНО	СОГЛАСОВАНО	УТВЕРЖДЕНО
На заседании методического объединения учителей начальных классов	Заместитель директора по УВР	Директор школы
__________ Тихонова Л.Г.	_________ Мазякова Р.А.	________ Матюшкин С.И.
Протокол №1 от «26» августа 2024 г.	Протокол№1 от «26» августа 2024г.	Приказ № 139 - ОД от « 28 » августа 2024г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Родному (чувашскому) языку»

для обучающихся 1-4 классов

ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ

Сертификат: 017ED06300E1B160AA4709D2F996DAC54B
Владелец: Матюшкин Сергей Иванович
Действителен: с 04.09.2024 до 04.09.2025

Чăваш чĕлхипе 1-4 классем валли çырнă ĕç программи

1 Харкамлăх (личностные) результачĕсем:

1) тăван чĕлхе чăваш халăхĕн наци пурлăхĕ пулнине, Чăваш Республикинче вырăс чĕлхипе тан патшалăх чĕлхи пулнине ăнланни; тăван чĕлхепе ӳлĕмрен кулленхи пурнăçра, суйласа илнĕ профессире усă курма пултарни;

2)чăваш чĕлхин илемлĕхне хаклама пултарни, тăван чĕлхене хисеплени, унпа мăнаçланни; чăваш пуплевĕн нормисене наци культурин пуянлăхĕ шайне лартса сыхласси кашни чăвашшăн пысăк тивĕç тесе йышăнни; пуплеве куллен-кун аталантарма тăрăшни;

3) шухăшпа туйăма палăртма усă куракан сăмахсем, грамматика хатĕрĕсем пуплевре йышлă пулни; ача хăй пуплевне (калаçнине те, çырнине те) сăнаса тивĕçлĕ хак пама пултарни.

Пур предметата (метапредметные) вĕренме кирлĕ результатсем:

1) пуплевĕн мĕн пур тĕсĕпе усă курни:сăмахпа каласа е çырса пĕлтернĕ информацие тĕрĕс ăнланни;вулавăн тĕрлĕ мелĕпе усă курни; тĕрлĕ çĕртен (хаçат-журналтан, Интернетран, радиопа телевиденирен т.ыт.те) килекен материал çине таянса информаци пухма пултарни; ку е вăл темăпа çыхăннă материала вуласа е илтсе тупма, ăна пухса, тишкерсе, кирлине суйласа илме пултарни; пухнă информацие сыхлама, улăштарма тата кирлĕ çĕре çитерме пултарни информаци çăл куçĕ хаçат-журнал, тĕрлĕрен техника хатĕрĕ пулма пултарать); пĕччен е ушкăнпа тумалли вĕренӳ ĕçĕн тĕллевне, йĕркине ăнланса илни, ĕç результатне каласа е çырса хаклама пултарни; шухăша сăмах вĕççĕн е çырса ирĕклĕ те тĕрĕс уçса пама пултарни; тантăшсем умĕнче пĕчĕк е пысăкрах доклад тума хăнăху пурри.

2) вĕренӳре илнĕ тĕрлĕ пĕлӳпе, нумай-нумай хăнăхупа яланхи пурнăçра усă курни; тăван чĕлхене вĕренсе пухнă пĕлӳпе тата хăнăхупа ытти предметсене (тăван мар чĕлхесене, литературăна т.ыт.те) вĕренме усă курни;

3) калаçнă май, пĕр-пĕр ĕç тунă чух е мĕнле те пулин тавлашуллă ыйтăва сӳтсе явнă чух çынсемпе тĕрлĕ çыхăнăва кĕме хăнăху пурри; пĕр-пĕр йĕркепе иртекен хутшăнура е яланхи калаçура наци культуринче çирĕпленнĕ пуплев нормисене пăхăнни.

Предмета (предметные) вĕреннин результачĕсем:

1-2 класс

1) чăваш чĕлхи чăваш халăх чĕлхи, хамăр республикăра патшалăх чĕлхи (вырăс чĕлхипе пĕрле) пулса тăнине ăнланни; тăван чĕлхепе культура хушшинче тачă çыхăну пуррине пĕлни; чăваш чĕлхи уйрăм çынпа общество пурнăçĕнче мĕнле вырăн йышăннинине ăша хывни;

2) тăван чĕлхене пĕлни чăваш культуришĕн, халăх пуласлăхĕшĕн пысăк пĕлтерĕшлĕ пулнине, çавăнпа чĕлхене вĕренме тивĕç пуррине ăнланни;

3) пуплевĕн тĕрлĕ тĕсĕпе усă курма пултарни:

Илтнине ăнланни тата вулав хăнăхăвĕ:

- сăмахпа каласа е çырса пĕлтернине (текст тĕллевне, темине, тĕп тата хушма информацине) кирлĕ пек ăнланни;
- вуланă текста информациенчен улăштарса çĕнетме (план тума, тезиссем çырма) пултарни; кĕнекепе, хаçат-журналпа ĕçлеме пĕлни;
- словарьсен тĕрлĕ тĕсĕпе, пĕлкĕчсемпе (вăл шутра электрон носителе кĕртнисемпе) усă курма хăнăху пурри;
- стильпе жанр енчен расна текстсене çын вулани тăрăх ăнланни; аудированин тĕрлĕ тĕсне (тулли ăнланни, тĕп содержанине ăнланни, кирлĕ информацие суйласа илни) алла илни;
- пуплев сыпăкĕсене содержани, функци, усă курнă чĕлхе хатĕрĕсем тăрăх танлаштарма пултарни;

Сăмах вĕççĕн калани тата çыру:

- итленĕ е вуланă текста пĕр-пĕр виçепе кĕскетсе (улăштармасăр, план туса, тезис хатĕрлесе) каласа е çырса пани;
- шухăша сăмахпа каласа тата çырса ирĕклĕн те тĕрĕс уçса пама пултарни; текст тытăмне тĕрĕс тытса пыни (логикăлăх, шухăш юхăмĕн йĕркелĕхĕ, çыхăнулăх пурри, темăпа килĕшсе тăни); çыраканнин пурнăçри пулăмсем çинчен, вулани-илтни çинчен хăй шухăшне калама хăнăху пурри;
- стильпе тĕсне кура хутшăну тĕллевне, лару-тăрăвне шута илсе сăмахпа каласа е çырса ку е вăл йышши текст хайлама пултарни; хутшăну задачисене кура ку е вăл чĕлхе хатĕрĕ суйласа илсе пĕр-пĕр жанр законĕсем тăрăх текст (калав, хаклав, çыру, расписка, шантару, заявлени) тума пултани;
- монологпа диалог тĕсĕсене пĕлни; ачан хăйĕн тантăшĕсем умĕнче кĕске хыпар вуласа пама, доклад тума хăнăху пурри;
- пуплевре литература чĕлхин орфоэпи, лексика, грамматика нормисене тытса пыни; сăмахсемпе пĕлсе усă курни; çырура орфографипе пунктуаци правилисене пăхăнни;
- çынсемпе калаçнă чух пуплев этикетне шута илни; чĕлхе хатĕрĕсем вырăнне пуплев хатĕрĕсемпе (мимикăпа, алă хусканăвĕпе) вырăнлă усă курни;
- кашни хăйĕн пуплевне сăнаса тĕрĕслесе тăма, содержани, чĕлхе енчен, хутшăну тĕллевне пурнăçлас тухăçлăхĕ енчен хаклама пултарни; грамматикăпа пуплев йăнăшĕсене тупма, тӳрлетме пултарни; харпăр хăй тунă текста лайăхлатма тата редакцилеме вăй çитерни;
- чăваш чĕлхине тĕпчекен ăслăлăхăн никĕсне ăша хывни; чĕлхен шайĕсемпе единицисем хушшинчи çыхăнусене ăнланни;
- чĕлхе ăслăлăхĕн тĕп ăнлавĕсене алла илни: чĕлхе вĕрентĕвĕ тата унăн тĕп пайĕсем; чĕлхе тата пуплев, пуплевпе усă курса хутшăнни, калаçу тата çыру; монолог тата диалог; пуплев ситуацийĕ; пуплевĕн функципе шухăшран килекен тĕсĕсем (калав, сăнлав, ăслав); текст; чĕлхе единицисем, вĕсен паллисем тата пуплевре усă курнă чухнехи уйрăмлăхĕсем;
- сăмаха фонетика, тытăмĕ, пулăвĕ, лексика енчен тишкерме пĕлни, сăмах майлашăвĕпе предложение синтаксис енчен тишкерни; текста ун содержанийĕ, тĕп паллисемпе тытăмĕ енчен, пуплевĕн функцире палăракан тĕсĕсене кура, чĕлхе уйрăмлăхĕсене пăхса, илемлĕх хатĕрĕсене шута илсе тишкерни;
- тăван чĕлхен эстетика функцине ăнланса илни, илемлĕ литература тексчĕсене тишкернĕ май пуплев единицин илемлĕхне курма пĕлни.
- кĕнекепе, словарьсемпе тата ытти пĕлӳ хатĕрĕсемпе, вĕсен шутĕнче хаçат-журналпа тата Интернетпа, ĕçлеме хăнăхăвĕ пулни;
- вулавăн пур тĕсне те алла илни (ăнланулă, паллашулă, тишкерӳллĕ (пăхса тухни) вулав) тата вуланă материала ăша хывни;
- аудированин мĕн пур тĕсĕпе ĕçлеме пултарни (мĕн пурне ăнланса, тĕп содержанине ăнланса, хăш-пĕр информацие суйласа илсе) тата чĕлхен тĕрлĕ функциллĕ уйрăмлăхне шута илсе текста тĕрĕс информацилени;

- текстсене кирлĕ пек ăнланма, шухăшне тĕрĕс уçса пама тата текст тĕсĕсене шута илсе (калав, сăнлав, ăслав) ăнлантарса пама пултарни;
- текстăн тĕп шухăшне, темине, тĕллевне ăнланса текста тишкерме пĕлни;
- сăмахсене сыпăксем çине пайлама;
- сăмаха пĕр йĕркерен тепĕр йĕркене тĕрĕс куçарма;
- синонимлă формăсемпе тĕрĕс усă курма;
- чĕлхен нормине (орфоэпи, орфографи, лексика, грамматика нормисене) пăхăнма;
- калаçура этикет нормисене пăхăнма;
- орфографии тата пунктуации правилисене тĕрĕс усă курса çырма;
- тӳрĕ пуплеве тӳрĕ маар пуплеврен уйăрма;
- сасăпа саспаллисене уйăрма, сасăсене ушкăнлама; хупă сасăсен хытăлăхĕпе çемçелĕхне, янравлăхĕпе янăравсăрлăхне, вăрăмлăхне çырура палăртма;
- тăван сăмахсемпе вырăс чĕлхинчен йышăннă сăмахсене тĕрĕс ударенипе калама;
- сăмах пĕлтерĕшĕсене ăнлантарма, синонимсем, антонимсем тупма;
- синонимсемпе пуплевре тĕрĕс усă курма;
- сăмахсене алфавит йĕркипе вырнаçтарма;
- хутлă предложенисене хутсăррисенчен уйăрма;
- текст планĕ тума, текстăн темипе тĕп шухăшне палăртма;
- текст содержанине кĕскен тата тĕплĕн каласа пама;
- чăваш литература чĕлхине пĕлме тата унпа тĕрĕс усă курма;

Вĕренекенсен результачĕсем

Ачасен çаксене тума пултармалла

- таврари япаласене е чĕрчунсене сăнласа пама, пурнăçри пулăмсем е ĕç-пуç çинчен мĕн шутланине каласа пама;
- шухăша йĕркипе,вĕçе-вĕçĕн каласа е çырса пама, сăнарлă мелпе усă курма, пĕр-пĕр сăмахпа вырăнсăр усă курассинчен хăтăлма;
- тĕрлĕ словарьсемпе усă курма.
- Сайра тĕл пулакан сăмахсен пĕлтерĕшĕсемпе словарь тăрăх паллашса вĕсене пуплеве кĕртсе пыма;
- Вĕреннĕ пуплев пайĕсен формисемпе пуплевре тĕрĕс усă курма;
- Сăпайлă калаçăва тирпейсĕрринчен, кăмăллине кăмăлсăрринчен уйăрма пĕлмелле;
- чĕлхери сăмахсене майпур таран пуплев пайĕсем çине уйăрма, пуплев пайĕсен уйрăмлăхĕсене кăтартма пултармалла;
- пуплев пайĕсен тĕрлĕ формисемпе вырăнлă усă курма;
- предметра усă куракан чĕлхе единицисене пĕр-пĕринчен уйăрма, вĕсене ăнланма, унсăр пуçне хăйсен ĕçĕсене хак пама, çырнине тĕрĕслеме тата тĕрĕс информаци пама;
- сăмах майлашăвĕпе предложении хушшинчи уйрăмлăхсене ăнлантарма;
- сăмах çыхăнăвĕн мелĕсене палăртма;
- предложенири шухăш тĕшшине тупма
- предложенири сăмахсене предложенин шухăшне кура йĕркелеме;
- ыйтăва сăпайлăрах тума;
- предложение членсем тăрăх тишкерме;

Ачасен пултараяслăхĕ

- палăртнă результат тăрăх калаçу ситуацийĕпе ăнăçулăха пăхса хăй тухса калаçнине тишкерме; калаçу ăнăçсăрлăхĕн тĕп сăлтавĕсене ăнланма тата ăнлантарма пултарни;
- сăмахсене тĕрĕс, вырăнлă тата илемлĕ калас тĕлĕшĕнчен пăхса хăйĕн тата ют çын калаçăвнехак пама пултарни;
- Чĕлхен илемлĕх мелĕсене пĕлни;
- пĕр-пĕр темăпа доклад тума, тухса калаçма пултарни;
- сăмах тымарне тупса малалла пĕр тымарлă çĕнĕ сăмахсем тума пĕлни;
- хăйсем тĕллĕн вĕренӳ тĕллевне палăртма, хăйсем валли вĕренӳре аталанас тĕлĕшпе çĕнĕ задачăсем лартма, йĕркелеме; хăйсен пултараслăхне, интересĕсене аталантарма; эффектлă мелсем суйласа илсе хăйсен тĕллевне пурнăçлама пултарни.

3 класс

3.Предмета (предметные) вĕреннин результачĕсем:

- 1) чăваш чĕлхи чăваш халăх чĕлхи, хамăр республикăра патшалăх чĕлхи (вырăс чĕлхипе пĕрле) пулса тăнине ăнланни; тăван чĕлхепе культура хушшинче тачă çыхăну пуррине пĕлни; чăваш чĕлхи уйрăм çынпа общество пурнăçĕнче мĕнле вырăн йышăннине ăша хывни;
- 2)тăван чĕлхене пĕлни чăваш культуришĕн, халăх пуласлăхĕшĕн пысăк пĕлтерĕшлĕ пулнине,çавăнпа чĕлхене вĕренме тивĕç пуррине ăнланни;
- 3)пуплевĕн тĕрлĕ тĕсĕпе усă курма пултарни:

Илтнине ăнланни тата вулав хăнăхăвĕ:

- -сăмахпа каласа е çырса пĕлтернине (текст тĕллевне, темине, тĕп тата хушма информацине) кирлĕ пек ăнланни;
- -вуланă текста информациенчен уйлăштарса çĕнетме (план тума, тезиссем çырма) пултарни; кĕнекепе, хаçат-журналпа ĕçлеме пĕлни;
- -словарьсен тĕрлĕ тĕсĕпе, пĕлкĕчсемпе (вăл шутра электрон носителе кĕртнисемпе) усă курма хăнăху пурри;
- -стильпе жанренчен расна текстсене çын вулани тăрăх ăнланни;
- - аудированин тĕрлĕ тĕсне (тулли ăнланни, тĕп содержанине ăнланни,кирлĕ информацие суйласа илни) алла илни;

Сăмах вĕççĕн калани тата çыру:

- -шухăша сăмахпа каласа тата çырса ирĕклĕн те тĕрĕс уçса пама пултарни;
- -текст тытăмне тĕрĕс тытса пыни (логикăлăх, шухăш юхăмĕн йĕркелĕхĕ, çыхăнулăх пурри, темăпа килĕшсе тăни);
- -çыраканнин пурнăçри пулăмсем çинчен, вулани-илтни çинчен хăй шухăшне калама хăнăху пурри;
- -монологпа диалог тĕсĕсене пĕлни;
- -ачан хăйĕн тантăшĕсем умĕнче кĕске хыпар вуласа пама, доклад тума хăнăху пурри;
- -грамматикăпа пуплев йăнăшĕсене тупма, тӳрлетме пултарни;
- -чĕлхен шайĕсемпе единицисем хушшинчи çыхăнусене ăнланни;
- -чĕлхе ăслăлăхĕн тĕп ăнлавĕсене алла илни: чĕлхе вĕрентĕвĕ тата унăн тĕп пайĕсем;
- чĕлхе тата пуплев, пуплевпе усă курса хутшăнни, калаçу тата çыру; монолог тата диалог; пуплев ситуацийĕ; пуплевĕн функципе шухăшран килекен тĕсĕсем (калав, сăнлав, ăслав); текст; сăмаха фонетика, тытăмĕ, пулăвĕ, лексика енчен тишкерме пĕлни, сăмах майлашăвĕпе предложение синтаксис енчен тишкерни;
- - текста ун содержанийĕ, тĕп паллисемпе тытăмĕ енчен, пуплевĕн функцире палăракан тĕсĕсене кура, чĕлхе уйрăмлăхĕсене пăхса, илемлĕх хатĕрĕсене шута илсе тишкерни;
- - текстсене кирлĕ пек ăнланма, шухăшне тĕрĕс уçса пама тата текст тĕсĕсене шута илсе (калав, сăнлав, ăслав) ăнлантарса пама пултарни;
- - диалогра хутшăнма, калаçу тĕллевне, ситуацине, сферăна кура чăваш литература чĕлхин нормисене тата пуплев этикетне тытса пырса монолог тума пултарни;
- - сăмахсене сыпăксем çине пайлама;сăмаха пĕр йĕркерен тепĕр йĕркене тĕрĕс куçарма; синонимлă формăсемпе тĕрĕс усă курма пултарни;
- -чĕлхен нормине(орфоэпи, орфографи, лексика, грамматика нормисене) пăхăнма;
- -вĕреннĕ орфографии тата пунктуации правилисене тĕрĕс усă курса çырма;
- -сасăпа саспаллисене уйăрма, сасăсене ушкăнлама;
- -хупă сасăсен хытăлăхĕпе çемçелĕхне, янравлăхĕпе янăравсăрлăхне, сăмах пĕлтерĕшĕсене ăнлантарма, синонимсем, антонимсем е омонимсем тупма;
- -текст планĕ тума, текстăн темипе тĕп шухăшне палăртма;
- -текст содержанине кĕскен тата тĕплĕн каласа пама;
- -чăваш литература чĕлхине пĕлме тата унпа тĕрĕс усă курма;

Вĕренекенсен результачĕсем.

Ачасен çаксене тума пултармалла

- -таврари япаласене е чĕрчунсене сăнласа пама, пурнăçри пулăмсем е ĕç-пуç çинчен мĕн шутланине каласа пама;
- -шухăша йĕркипе, вĕçе-вĕçĕн каласа е çырса пама,сăнарлă мелпе усă курма, пĕр-пĕр сăмахпа вырăнсăр усă курассинчен хăтăлма;

- -тĕрлĕ словарьсемпе усă курма. Сайра тĕл пулакан сăмахсен пĕлтерĕшĕсемпе словарь тăрăх паллашса вĕсене пуплеве кĕртсе пыма;
- -вĕреннĕ пуплев пайĕсенчи иккĕмĕшле сăмахсем епле пулнине ăнлантарма, тухăçлă тата тухăçсăр аффикссемпе усă курма;
- - чĕлхери сăмахсене май пур таран пуплев пайĕсем çине уйăрма, пуплев пайĕсен уйрăмлăхĕсене кăтартма пултармалла;
- -пуплев пайĕсен тĕрлĕ формисемпе вырăнлă усă курма;
- - предметра усă куракан чĕлхе единицисене пĕр-пĕринчен уйăрма, вĕсене ăнланма, унсăр пуçнехăйсен ĕçĕсене хак пама, çырнине тĕрĕслеме тата тĕрĕс информаци пама;
- -сăмах майлашăвĕпе предложении хушшинчи уйрăмлăхсене ăнлантарма;
- -анлă сăмах майлашăвĕсене ансăррисенчен уйăрма; сăмах çыхăнăвĕн мелĕсене палăртма;
- -предложенири сăмахсене предложенин шухăшне кура йĕркелеме
- -ыйтăва сăпайлăрах тума;
- -предложение членсем тăрăх тишкерме.

Ачасен пултараяслăхĕ.

- -Палăртнă результат тăрăх калаçу ситуацийĕпе ăнăçулăха пăхса хăй тухса калаçнине тишкерме;
- -калаçу ăнăçсăрлăхĕн тĕп сăлтавĕсене ăнланма тата ăнлантарма пултарни;
- - сăмахсене тĕрĕс, вырăнлă тата илемлĕ калас тĕлĕшĕнчен пăхса хăйĕн тата ют çын калаçăвне хак пама пултарни;
- -чĕлхен илемлĕх мелĕсене пĕлни, пĕр-пĕр темăпа доклад тума, тухса калаçма пултарни;
- -тĕрлĕ калаçăва хутшăнма, хай шухăшне аргументсемпе çиреплетсе пама пултарни;
- -сăмах тымарне тупса малалла пĕр тымарлă çĕнĕ сăмахсем тума пĕлни;
- - сăмах пĕлтерĕшне этимологи енчен ăнлантарма, кашни сăмах пĕлтерĕшне (лексика пĕлтерĕшĕ тата çырас енчен те) ăнлантарма пĕлни;
- -хăйсем тĕллĕн вĕренӳ тĕллевне палăртма, хăйсем валли вĕренӳре аталанас тĕлĕшпе çĕнĕ задачăсем лартма, йĕркелеме;
- -хăйсен пултараслăхне,интересĕсене аталантарма;
- -эффектлă мелсемсуйласа илсе хăйсен тĕллевне пурнăçлама пултарни.

4 класс

Предмета (предметные) вĕреннин результачĕсем: 1) чăваш чĕлхи чăваш халăх чĕлхи, хамăр республикăра патшалăх чĕлхи (вырăс чĕлхипе пĕрле) пулса тăнине ăнланни; тăван чĕлхепе культура хушшинче тачă çыхăну пуррине пĕлни; чăваш чĕлхи уйрăм çынпа общество пурнăçĕнче мĕнле вырăн йышăннине ăша хывни; 2) тăван чĕлхене пĕлни чăваш культуришĕн, халăх пуласлăхĕшĕн пысăк пĕлтерĕшлĕ пулнине, çавăнпа чĕлхене вĕренме тивĕç пуррине ăнланни; 3) пуплевĕн тĕрлĕ тĕсĕпе усă курма пултарни:

Илтнине ăнланни тата вулав хăнăхăвĕ:сăмахпа каласа е çырса пĕлтернине (текст тĕллевне, темине, тĕп тата хушма информацине) кирлĕ пек ăнланни; вуланă текста информаци енчен улăштарса çĕнетме (план тума, тезиссем çырма) пултарни; кĕнекепе, хаçат-журналпа ĕçлеме пĕлни; словарьсен тĕрлĕ тĕсĕпе, пĕлкĕчсемпе (вăл шутра электрон носителе кĕртнисемпе) усă курма хăнăхупурри; стильпе жанр енчен расна текстсене çын вулани тăрăх ăнланни; аудированин тĕрлĕ тĕсне (тулли ăнланни, тĕп содержанине ăнланни, кирлĕ информацие суйласа илни) алла илни; пуплев сыпăкĕсене содержани, функци, усă курнă чĕлхе хатĕрĕсем тăрăх танлаштарма пултарни.

Сăмах вĕççĕн калани тата çыру: итленĕ е вуланă текста пĕр-пĕр виçепе кĕскетсе (улăштармасăр, план туса, тезис хатĕрлесе) каласа е çырса пани;шухăша сăмахпа каласа тата çырса ирĕклĕн те тĕрĕс уçса пама пултарни; текст тытăмне тĕрĕс тытса пыни (логикăлăх, шухăш юхăмĕн йĕркелĕхĕ, çыхăнулăх пурри, темăпа килĕшсе тăни); çыраканнин пурнăçри пулăмсем çинчен, вулани-илтни çинчен хăй шухăшне калама хăнăху пурри; стильпе тĕсне кура хутшăну тĕллевне, лару-тăрăвне шутаилсесăмахпакаласаеçырсакуевăл йышши текстхайламапултарни; монологпадиалог тĕсĕсене пĕлни; ачан хăйĕн тантăшĕсем умĕнче кĕске хыпар вуласа пама, доклад тума хăнăху пурри; çырура орфографипе пунктуаци правилисене пăхăнни; çынсемпе калаçнă чух пуплев этикетне шута илни; грамматикăпа пуплев йăнăшĕсене тупма, тӳрлетме пултарни; харпăр хăй тунă текста лайăхлатма тата редакцилеме вăй çитерни;чăваш чĕлхине тĕпчекен ăслăлăхăн никĕсне ăша хывни; чĕлхен шайĕсемпе единицисем хушшинчи çыхăнусене ăнланни; чĕлхе ăслăлăхĕн тĕп ăнлавĕсене алла илни: чĕлхе вĕрентĕвĕ тата унăн тĕп пайĕсем; чĕлхе тата пуплев, пуплевпе усă курса хутшăнни, калаçу тата çыру; монолог тата диалог; пуплев ситуацийĕ; пуплевĕн функципе шухăшран килекен тĕсĕсем (калав,сăнлав, ăслав); текст; чĕлхе единицисем, вĕсен паллисем тата пуплевре усă курнă чухнехи уйрăмлăхĕсем; сăмаха фонетика, тытăмĕ, пулăвĕ, лексика енчен тишкерме пĕлни, сăмах майлашăвĕпе предложение синтаксис енчен тишкерни; текста ун содержанийĕ, тĕп паллисемпе тытăмĕ енчен, пуплевĕн функцире палăракан тĕсĕсене кура, чĕлхе уйрăмлăхĕсене пăхса, илемлĕх хатĕрĕсене шута илсе тишкерни; аудированин мĕн пур тĕсĕпе ĕçлеме пултарни (мĕн пурне ăнланса, тĕп содержанине ăнланса, хăш-пĕр информацие суйласа илсе) тата чĕлхен тĕрлĕ функциллĕ уйрăмлăхне шута илсетекста тĕрĕс информацилени; текстсене кирлĕ пек ăнланма, шухăшне тĕрĕс уçса пама тата текст тĕсĕсене шута илсе (калав, сăнлав, ăслав) ăнлантарса пама пултарни; полилогра тата диалогра хутшăнма, калаçу тĕллевне, ситуацине, сферăна кура чăваш литература чĕлхин нормисене тата пуплев этикетне тытса пырса монолог тума пултарни; сăмахсене сыпăксем çине пайлама;сăмаха пĕрйĕркерен тепĕр йĕркене тĕрĕс куçарма; синонимлă формăсемпе тĕрĕс усă курма; чĕлхен нормине (орфоэпи, орфографи, лексика, грамматика нормисене) пăхăнма;калаçура этикет нормисене пăхăнма;

- орфографи тата пунктуаци правилисене тĕрĕс усă курса çырма; тӳрĕ пуплеве тӳрĕ мар пуплеврен уйăрма; сасăпа сас паллисене уйăрма, сасăсене ушкăнлама; хупă сасăсен хытăлăхĕпе çемçелĕхне, янравлăхĕпеянăравсăрлăхне, сăмах пĕлтерĕшĕсенеăнлантарма, синонимсем, антонимсемеомонимсем тупма; синонимсемпе пуплевре тĕрĕс усă курма; иккĕмĕшле сăмахсене пĕрремĕшлисенчен, сăмах тăвакан аффикссене сăмаха улăштараканнисенчен уйăрма; сăмахсене алфавит йĕркипе вырнаçтарма; хутлă предложенисене хутсăррисенчен уйăрма; текст планĕ тума, текстăн темипе тĕп шухăшне палăртма; текст содержанине кĕскен тата тĕплĕн каласа пама; чăваш литература чĕлхине пĕлме тата унпа тĕрĕс усă курма;

Вĕренекенсенрезультачĕсем. Ачасен çаксене тума пултармалла

- таврари япаласене е чĕр чунсене сăнласа пама, пурнăçри пулăмсем е ĕç-пуç çинчен мĕн шутланине каласа пама; шухăша йĕркипе, вĕçе-вĕçĕн каласа е çырса пама, сăнарлă мелпе усă курма, пĕр-пĕр сăмахпа вырăнсăр усă курассинчен хăтăлма;тĕрлĕ словарьсемпе усă курма.сайра тĕл пулакан сăмахсен пĕлтерĕшĕсемпе словарь тăрăх паллашса вĕсене пуплеве кĕртсе пыма; вĕреннĕ пуплев пайĕсенчи иккĕмĕшлесăмахсемеплепулнинеăнлантарма,тухăçлăтататухăçсăраффикссемпе усăкурма;чĕлхери сăмахсене май пур таран пуплев пайĕсем çине уйăрма, пуплев пайĕсен уйрăмлăхĕсене кăтартма пултармалла; пуплев пайĕсен тĕрлĕ формисемпе вырăнлă усă курма; предметра усă куракан чĕлхе единицисене пĕр-пĕринчен уйăрма, вĕсене ăнланма, унсăр пуçне хăйсен ĕçĕсене хак пама, çырнине тĕрĕслеме тата тĕрĕс информаци пама; сăмах майлашăвĕпе предложени хушшинчи уйрăмлăхсене ăнлантарма; анлă сăмах майлашăвĕсене ансăррисенчен уйăрма; сăмах çыхăнăвĕн мелĕсене палăртма;

предложенири шухăш тĕшшине тупма предложенири сăмахсене предложенин шухăшне кура йĕркелеме; ыйтăва сăпайлăрах тума; предложение членсем тăрăх тишкерме; утсăр татахутлă предложенире чарăну паллисене тĕрĕс лартма, вĕсене ăнлантарма; сăмахсене лексика тата морфологи тишкĕрĕвĕ тума, сăмах тытăмне пĕлме, хутсăр тата хутлă предложенисене тишкерме; ĕç хучĕсемçырма.

Ачасен пултараяслăхĕ.Палăртнă результат тăрăх калаçу ситуацийĕпе ăнăçулăха пăхса хăйтухса калаçнине тишкерме; калаçу ăнăçсăрлăхĕн тĕп сăлтавĕсене ăнланма тата ăнлантарма пултарни; сăмахсене тĕрĕс, вырăнлă тата илемлĕ калас тĕлĕшĕнчен пăхса хăйĕн тата ют çын калаçăвне хак пама пултарни; чĕлхен илемлĕх мелĕсене пĕлни;конспект, хаклав, тезис, реферат, статья, рецензи, доклад, интервью, очерк, шантару (доверенность) тата ытти ĕçлĕ çыру е ĕç хучĕсене çырма пултарни; пĕр-пĕр темăпа доклад тума, тухса калаçма пултарни; тĕрлĕ калаçăва хутшăнма, хай шухăшне аргументсемпе çиреплетсе пама пултарни; сăмах тымарне тупса малалла пĕр тымарлă çĕнĕ сăмахсем тума пĕлни; сăмах пĕлтерĕшне этимологи енчен ăнлантарма, кашни сăмах пĕлтерĕшне (лексика пĕлтерĕшĕ тата çырасенчен те) ăнлантарма пĕлни; хăйсем тĕллĕн вĕренӳ тĕллевне палăртма, хăйсем валли вĕренӳре аталанас тĕлĕшпе çĕнĕ задачăсем лартма, йĕркелеме; хăйсен пултараслăхне, интересĕсене аталантарма; эффектлă мелсем суйласа илсе хăйсен тĕллевне пурнăçлама пултарни.

Содержание по учебному предмету. (Предметăн шалăшĕ)

1 - **мĕш класс**

Вулама – çырма вĕрентес умĕнхи тапхăр. Шкула. Класра (урокра). Калаври предложенисене уйăрни. Теттесемпе вăйăсем. Предложенири чарăну паллисем. Шкул ачин кун йĕрки. Калав. Тăван ял. Тăван кил-çурт. Предложенири сăмахсене уйăрни, вĕсен хисепĕ. Çемье (кил-йыш). Предложенири сăмахсен йĕрки. Килти выльăх- чĕрлĕх. Сăмахри сыпăксене уйăрни, вĕсен шутне палăртни. Улмаçырла. Пахча çимĕç. Сăмахри сыпăксен хисепĕ. Пусăм. Уй-хирти тыр-пул. Уçă сасă. Вăрманти чĕр чунсем. Уçă тата хупă сасăсем. ўт-пў пайĕсем. Уçă тата хупă сасăсем. «Çарăк» юмах.

Тематика планĕ

Раздел №	Программгри разделсемпе урок темисем	Сехетсен шучĕ			Электрон (цифра) ресурсĕсем
		Пурĕ	Тĕрĕслев ĕçĕсем	Практика ĕçĕсем	
1	Букварь умĕнхи уроксем (Добукварный период)	3			https://proshkolu/ru/club/chavash/list/1-11112-84193
2	Букварь тапхăрĕнчи уроксем (Букварный период)	29			https://proshkolu/ru/club/chavash/list/1-11112-84193
3	Букварь хыççăнхи уроксем. (Послебукварный период)	1			https://proshkolu/ru/club/chavash/list/1-11112-84193
	Пурĕ	33			

2-мĕш класс

1- **мĕш пай. 1-мĕш класра вĕреннине аса илни.** Предложени,сăмах,сасă,сас палли.

2- мĕш пай.Сасă тата сас палли. Алфавит. Уçă сасăсемпе хупă сасăсем. Хытă уçă сасăсемпе çемçе уçă сасăсем. Хытă хупă сасăсемпе çемçе сасăсем. Сывлăх сунасси. Сывпуллашасси. Хытă уçă сасăллă сăмахсенче çемçелĕх палли (ь) çырасси. Уйăракан çемçелĕх палли (ь) çырасси.Вăрăм хупă сасса икĕ пĕр пек сас палли çырса палăртни. Тăван-хурăнташлăх сăмахĕсем.Вырăс чĕлхинчен йышăннă хăш-пĕр сăмахсене çырасси. Орфографи словарĕ. Сăмах сыпăкĕ. Сăмахсене пĕр йĕркерен тепĕр йĕркене куçарасси. Ыйтусене хуравласа ўкерчĕк тăрăх калав çырасси.Текст.

3-мĕш пай. Сăмах. Япала ячĕ. Кам? Мĕн? Ыйтуллă сăмахсем. Пĕр япалана пĕлтерекен сăмахсем. Япала нумайййине пĕлтерекен сăмахсем. Çын ячĕсене, хушамачĕсене, ашшĕ ячĕсене пысăк сас паллинчен пуçласа çырасси. Паллашу сăмахĕсем. Выльăх-чĕрлĕх ячĕсене пысăк сас паллинчен пуçласа çырасси. Хула, ял, урам, юхан шыв ячĕсене пысăк сас паллинчен пуçласа çырасси. Пĕлтерўçырасси.

4-мĕш пай.Глагол.Мĕн тăвать? Мĕн тăваççĕ?ыйтури глаголсем. Мĕн турĕç? Мĕн турĕ? ыйтури глаголсем. Хирĕçле тата пĕрешкел пĕлтерĕшлĕ глаголсем.Тав тăвасси.

5-мĕш пай. Паллă ячĕ. Япала паллине пĕлтерекен сăмахсене мĕнле? ыйту лартса тупасси.Тĕсе пĕлтерекен сăмахсем.Çынна сăнлакансăмахсем.Сырурырасси. Хирĕçле пĕлтерĕшлĕ паллă ячĕсем (антонимсем). Пĕрешкел пĕлтерĕшлĕ паллă ячĕсем.

6-Мĕш пай. Предложени. Пуплеве предложенисем çине уйарасси. Предложенин тĕп членĕсемпе кĕçĕн членĕсем. Предложени членĕсем хушшинчи çыхăну. Калуллă, ыйтуллă предложенисем. Кăшкăруллă предложенисем.

7-мĕш пай. 2-мĕш класра вĕреннине пĕтĕмлетни. Сасăсемпе сас паллисем, алфавит çинчен вĕреннине

аса илсе пĕтĕмлетесси. Япала ячĕ, глагол тата паллă ячĕ çинчен вĕреннине аса илсе пĕтĕмлетесси. Предложении çинчен вĕреннине аса илсе пĕтĕмлетесси.

Тематика планĕ

Раздел №	Программгри разделсемпе урок темисем	Сехетсен шучĕ			Электрон (цифра) ресурсĕсем
		Пурĕ	Тĕрĕслев ĕçĕсем	Практика ĕçĕсем	
1	Пĕрремĕш класра вĕреннине аса илесси	1			https://proshkolu/ru/club/chavash/list/1-11112-84193
2	Сасг. Сас палли	10		1	https://proshkolu/ru/club/chavash/list/1-11112-84193
3	Текст.	1	1	1	https://proshkolu/ru/club/chavash/list/1-11112-84193
4	Сăмах	1		1	https://www.chuvash.org/
5	Япала ячĕ	4			https://www.chuvash.org/
6	**Ĕçе пĕлтерекен сăмахсем**	3			https://www.chuvash.org/
7	Япала паллине пĕлтерекен сăмахсем.	4			https://www.chuvash.org/
8	Предложени.	5			
9	Вĕреннине аса илсе зирĕплетесси	5	1	1	https://proshkolu/ru/club/chavash/list/1-11112-84193
	Пурĕ	34	2	4	

Содержание по учебному предмету. (Предметăн шалăшĕ) 3-мĕш класс

1- мĕш раздел. 1-2класра вĕреннине аса илесси. Текст. Предложени. Сăмах.

2- М ĕш раздел. Сасă. Саспалли. Сасă тата сас пали. Вăрăм хупă сасса икĕ пĕр пек сас пали çырса палăртни. Ч сасă умĕн л, н хупă сасăсен çемçелĕхне ятарласа палăртманни. Сăпайлăх сăмахĕсем. Ç, ч сас паллисем хыççăн ы е и çырасси. Калав содержанине кĕскен çырасси. Вырăс чĕлхинчен йышăннă хăш - пĕр сăмахсене çырасси. Калав содержанине кĕскен çырасси. Вырăс чĕлхинчен çыру урлă йышăннă сăмахсенче б, г, д, ж, з, ф, ц, щ сас паллисем çырасси. Вырăс чĕлхинчен çыру урлă йышăннă сăмахсенче б, г, д, ж, з, ф, ц, щ сас паллисем. Телефонпа калаçасси. Изложени «Çăкăр». Телефонпа калаçасси. Э, е, è, ю, я сас паллисемпе усă кума пĕлесси. Вĕреннине çирĕплетни. Библиотекăран илнĕ кĕнекесен списокне тăвасси.

3-мĕш раздел. Предложени. Предложении çинчен мĕн пĕлнине аса илесси. Калуллă предложенисем. Диктант. Çерçисем. Ыйтуллă предложенисем. Хистевлĕ предложенисем. Кăшкăруллăпредложенисем.Предложенинтĕпчленĕсем.Предложенинкĕçĕнчленĕсем**.**Сăмах майлашăвĕ .Предложенири сăмахсен çыхăнăвĕ. Кăмпаçумăрĕ. Ансăр тата анлă предложенисем.Пĕр -пĕр чĕрчуна сăнласа текст çырасси. Предложении çинчен вĕреннине пĕтĕмлетни. Тăванлăх сăмахĕсем.Çырса илни. Ват асатте уявĕ. Сочинени. «Манăн асатте (асанне)».

4-мĕш раздел. Сăмах. Сăмах тытăмĕ. Тымар тата аффикссем. Сăмаха улăштаракан тата сăмах тăваканаффикссем.Хăнаначĕнесси.Çĕнĕсăмахсем -çă(-çĕ),-лăх (-лĕх)аффикссемхушăнсапулни. Çĕнĕ сăмахсем -у (-ӳ), -ла (-ле), -лă (-лĕ) аффикссем хушăнса пулни. Пĕр тымартан пулнă сăмахсем. Аффиксла сăмахсене тĕрĕс çырасси.Заметка çырасси. Изложени. «Чаплă утарçă». Пĕр тымартан пулнă сăмахсем. Диктант. Кăмпара.

5-мĕш раздел. Пуплев пайĕсем. Япала ячĕ. Япала ячĕн пĕлтерĕшĕ тата паллисем. Япала ячĕсем хисеп тăрăх улшăнни.Ш, с, ç сасăсемпе пĕтекен япала ячĕсене нумайлă хисепре тĕрĕс çырасси. Изложени. «Каюра». Диктант «Сивĕ мучи»

6-мĕш раздел. Глагол. Глагол пĕлтерĕшĕ, ыйтăвĕсем. Пĕр - пĕр чĕр чуна сăнласа текст çырасси. Предложени çинчен вĕреннине пĕтĕмлетни. Тăванлах сăмахĕсем. Хирĕçле пĕлтерĕшле глаголсем (антонимсем). Зоопаркра. Калав вĕçлесси. Çывăх пĕлтерĕшлĕ глаголсем (синонимсем). Глагол улшăнăвĕ.Хальхивăхăт.Иртнĕвăхăт.«Иртухаканкăмпасем».Пуласвăхăт**.**Куçару.Изложени «Алăсем».Укерчĕктăрăхсочиненитусаçырасси.

7-мĕш раздел. Палла ячĕ.Паллă ячĕн пĕлтерĕшĕ, ыйтăвĕсем. Паллă ячĕ улшăнманни. Паллă ячĕяпала ячĕпе тата глаголпа çыхăнни.Çывăх пĕлтерĕшлĕ паллă ячĕсем (синонимсем)**. Ç**улĕпе аслăрах çынсене хисеплесе чĕнесси. Хирĕçле пĕлтерĕшлĕ паллă ячĕсем (антонимсем). Изложени. Çĕмĕрт. Диктант «Пысăк пуху».

8-мĕш раздел. 3 - мĕш класра вĕреннине аса илсе çирĕплетесси. Сасăсемпе сас паллисем. Предложени. Пысăк пуху. Пуплев пайĕсем.

Тематикапланĕ

Раздел №	Программгри разделсемпе урок темисем	Сехетсен шучĕ			Электрон (цифра) ресурсĕсем
		Пурĕ	Тĕрĕслев ĕçĕсем	Практика ĕçĕсем	
1	Пĕрремĕшпе иккĕмĕш классенче вĕреннине аса илесси	2			https://proshkolu/ru/club/chavash/list/1-11112-84193
2	Сасă. Сас палли	8		1	https://proshkolu/ru/club/chavash/list/1-11112-84193
3	Предложени	7	1	1	https://proshkolu/ru/club/chavash/list/1-11112-84193
4	Сгмах	5		1	https://www.chuvash.org/
5	Пуплев пайĕсем. Япала ячĕ	3			https://www.chuvash.org/
6	Глагол	4			https://www.chuvash.org/
7	Паллă ячĕ	2			https://www.chuvash.org/
8	Виççĕмĕш класра вĕреннине аса илсе çирĕплетесси	3	1	1	https://proshkolu/ru/club/chavash/list/1-11112-84193
	Пурĕ	34	2	4	

Содержание по учебному предмету.(Предметăн шалăшĕ)

4-мĕшкласс

1 мĕш пайĕ. Вĕреннине аса илесси. Çĕрĕм-шывăм, Чăваш çĕрĕ-шыве. Текст. Предложени. Сăмах. Сасăсем тата сас паллисем.Сыпăк. Пусăм. Хутшну йăли-йĕрки.Этикет

Сăмах тытăмĕ тата пулăмĕ. Çыру тата пĕлтер çырасси. Сăпайлăх сăмахĕсем.Сăмах аффикс хушăннипе пулни.Мăшăр сăмахсем. Сăмахсене икĕ хут калани.П\р тымарл= с=махсем.

2 - мĕш пайĕ.Текст. Текстри предложенисен килĕшĕвĕ. Текст тытăмĕ. Текст теми. Текстăн тĕп шухăшĕ.

3 - мĕш пайĕ. Преложенин пĕр йышши членĕсем. Пĕр йышши членсене çыхăнтаракан союзсем. Преложенин пĕр йышши членĕсем. Пĕр йышши членсем çинчен ăнлантарни. Пĕр йышши членсем çинчен ăнлантарни

4 - мĕш пайĕ. Пуплев пайĕсем С ăмахсене пĕлтерĕш тăрăх ушкăнлани. Пуплев пахалăхĕ.

5 - мĕш пайĕ. Япала ячĕ. Япала ячĕсен вĕçленĕвĕ. Падежсем Хупă сасăпа пĕтекен япала ячĕсен Уçă сасăпа пĕтекен япала ячĕсен вĕçленĕвĕ. Япала ячĕсене нумайлă хисепре вĕçлени. Япала ячĕ çинчен вĕреннине пĕтĕмлетни. Саламламалли правилăсем.
6 - мĕш пайĕ. Паллă ячĕ. Паллă ячĕсен пĕлтерĕшĕ, пулăвĕ. Паллă ячĕсен тĕп тата танлаштаруллă степенĕсем. Паллă ячĕсен вăйлă степенĕ.
7 – мĕш пайĕ. Хисеп ячĕ. Хисеп ячĕсен пĕлтерĕшĕ. Ĕç хучĕсем. Пĕлтерӳ çырасси
8 – мĕш пайĕ. Местоимени. Местоимении пĕлтерĕшĕ. Сăпат местоименийĕсем. Уяв ячĕпе саламласси.
9 - мĕш пайĕ. Глагол. Глагол. Глаголăн пурлă тата çуклă формисем. Глагол вăхăт тăрăх улшăнни. Хальхи вăхăтри глаголсен сăпатланăвĕ. Хальхи вăхăтри глаголсене çырасси. Иртнĕ вăхăтри глаголсен сăпатланăв. Пулас вăхăтри глаголсен сăпатланăвĕ. Глагол çинчен вĕреннине пĕтĕмлетни.
10 -мĕш пайĕ. Вĕренӳ çулĕнче ăса хывнине аса илесси. Сăмах тытăмĕ тата пулăвĕ. Текст. Предложени. Пуплев пайĕсем. Текст. Пĕтĕмлетӳ урокĕ.

Тематика планĕ

Раз дел №	Программгри разделсемпе урок темисем	Сехетсен шучĕ			Электрон (цифра) ресурсĕсем
		Пурĕ	Тĕрĕслев ĕçĕсем	Практика ĕçĕсем	
1	Вĕреннине аса илни	1			https://proshkolu/ru/club/chavash/list/1-11112-84193
2	Сăмах тытăмĕ тата пулăвĕ	2			https://proshkolu/ru/club/chavash/list/1-11112-84193
3	Текст	1			https://proshkolu/ru/club/chavash/list/1-11112-84193
4	Предложенин пĕр йышши членĕсем	1			https://www.chuvash.org/
5	Пуплев пайĕсем	1			https://www.chuvash.org/
6	Япала ячĕ	2		1	https://www.chuvash.org/
7	Паллг ячĕ	2			https://www.chuvash.org/
8	Хисеп ячĕ	1			https://www.chuvash.org/
9	Местоимени	1			https://www.chuvash.org/
10	Глагол	4	1		https://www.chuvash.org/
10	Вĕренӳ çулĕнче ăса хывнине аса илесси	1	1		https://proshkolu/ru/club/chavash/list/1-11112-84193
	Пурĕ	17	2	1	

Тематика планĕ

1 класс

Урок номерĕ	Урок теми	Сехетсен шучĕ			Электрон(цифра) ресурсĕсем
		Пурĕ	Тĕрĕслев ĕçĕсем	Практик аĕçĕсем	
1	**Букварь умĕнхи уроксем (Добукварный период)** Шкула. Пуплев (В школу!) Ача-пăча вăййисем. Теттесем. Хутшăну (Детские игры.Игрушки. Общение.)	1			
2	Урокра. Шкул ачин кун йĕрки. Калу тата çыру (На уроке.Режим дня школьника. Говорение и письмо.) Тăван кил-йыш. Çыхăнуллă пуплев (Семья. Речь.) Тăван ен. Кĕрхи садра. Улма-çырла. Пахча. Пахча çимĕç. Предложени. Сăмах (Родная сторона. В осеннем саду. Фрукты.В огороде. Овощи. Предложение. Слово.)	**1**			
3.	«Çарăк» юмах. Сыпăк, пусăм (Сказка «Репа». Слог. Ударение.) Килти выльăх-чĕрлĕх, кайăк-кĕшĕк. Пуплеври сасăсемпе таврари сасăсем. Сасă (Домашние животные, птицы. Звуки.Звуки речи. Звук.)	**1**			
4.	**Букварь тапхăрĕнчи уроксем (Букварный период)** [а] сасă. А, а сас паллисем (Звук [а]. Буквы А, а.) [у] сасă. У, у сас паллисем (Звук [у]. Буквы У, у.) [а], [у] сасăсем. А, а, У, у сас паллисем (Звуки [а], [у]. БуквыА,а; У, у.)	**1**			
5.	[ă] сасă. Ă, ă сас паллисем (Звук [ă]. Буквы Ă, ă.) [н] сасă. Н, н сас паллисем. «Анна, ан!» текст (Звук [н]. Буквы Н, н. Текст «Анна, спускайся!»)	**1**			
6.	[л] сасă. Л, л сас паллисем. «Ула уланă» текст (Звук [л]. БуквыЛ, л. Текст «Ула лаял.») [м] сасă. М, м сас паллисем. «Ула аманнă» текст (Звук [м].Буквы М, м. Текст «Ула ранена»)	**1**			
7.	[т] сасă. Т, т сас паллисем. «Антун, ут утлан!», «Анна, тумлан!» текстсем (Звук [т]. Буквы Т, т. Тексты «Антун, садись на коня!», «Анна, одевайся!») [т] сасă. Т, т сас паллисем. «Анна,	**1**			

	тумлан!» текст (Звук [т].Буквы Т, т. Текст «Анна, одевайся!»)				
8.	[п] сасă. П, п сас паллисем. «Аппа, пăтă!», «Антун пулла аннă» текстсем (Звук [п]. Буквы П, п. Тексты «Сестра, кашу!», «Антон на рыбалке») [ш] сасă. Ш, ш сас паллисем. «Шăлан татнă», «Антун ташланă» текстсем «(Звук [ш]. Буквы Ш, ш. Тексты «Собирали шиповник», «Антон плясал»)	**1**			
9.	[р] сасă. Р, р сас паллисем. «Урамра ăшă» текст (Звук [р]. Буквы Р, р. Текст «На улице тепло») [р] сасă. Р, р сас паллисем. «Антун арман тунă» текст (Звук [р].Буквы Р, р. Текст «Антун сделал мельницу»)	**1**			
10.	[ы] сасă. Ы, ы сас паллисем. «Утарта», «Ыраш» текстсем (Звук[ы]. Буквы Ы, ы.Тексты «На пасеке», «Рожь»)	**1**			
11.	[в] сасă. В, в сас паллисем. «Ан шавла!» текст (Звук [в]. БуквыВ, в. Тексты «Не шуми».) [в] сасă. В, в сас паллисем. «Шывра» текст (Звук [в]. Буквы В,в. Текст «В воде».)	**1**			
12.	[х] сасă. Х, х сас паллисем. «Улăхра» текст (Звук [х]. Буквы Х,х. Текст «На лугу») [х] сасă. Х, х сас паллисем. «Вăрманта» текст (Звук [х]. БуквыХ, х. Текст «В лесу»)	**1**			
13.	[и] сасă. И, и сас паллисем. Хытă (çемçе) сасăсем, сыпăксем, сăмахсем. Хутăш сăмах. «Пан улми» текст (Звук [и]. Буквы И,и. Мягкие и твердые звуки, слоги, слова. Смешанные слова.Текст «Яблоко») [и] сасă. И, и сас паллисем. Хытă (çемçе) сасăсем, сыпăксем, сăмахсем. Хутăш сăмах. «Маттур, Тимуш!» текст (Звук [и]. Буквы И, и. Мягкие и твердые звуки, слоги, слова. Смешанныеслова. Текст «Молодец, Тима!»	**1**			
14.	[э] сасă. е сас палли. «Парне» текст (Звук [э]. Буква е. Текст «Подарок») [э] сасă. Э, э сас паллисем. «Тавах, аппа!» текст (Звук [э].Буквы Э, э. Текст «Спасибо, сестра!»)	**1**			
15.	[ĕ] сасă. Ĕ, ĕ сас паллисем. «Пулăра» текст (Звук [ĕ]. Буквы Ĕ,ĕ. Текст «На рыбалке») ĕ] сасă. Ĕ, ĕ сас паллисем. «Ĕшнере» текст (Звук [ĕ]. Буквы Ĕ,ĕ. Текст «На поляне»)	**1**			

16.	[с] сасă. С, с сас паллисем. «Сухара» текст (Звук [с]. Буквы С,с. Текст «На пахоте») [с] сасă. С, с сас паллисем. «Туссем» текст (Звук [с]. Буквы С,с. Текст «Друзья»)	**1**			
17.	[к] [к´] сасăсем. [к] [к´] сас паллисем. «Автан» текст (Звук [к] [к´]. Буквы [к] [к´]. Текст «Петух») [к] [к´] сасăсем. [к] [к´] сас паллисем. «Кăмпа» текст (Звук [к][к´]. Буквы [к] [к´]. Текст «Грибы»)	**1**			
18.	[ӳ] сасă; Ӳ, ӳ сас паллисем. «Кӳлĕ» текст (Звук [ӳ]. Буквы Ӳ, ӳ.Текст «Озеро») [ӳ] сасă; Ӳ, ӳ сас паллисем. «Ӳссен эсĕ кам пуласшăн?» текст(Звук [ӳ]. Буквы Ӳ, ӳ. Текст «Кем ты хочешь быть?»)	**1**			
19.	[ç´] сасă; Ç, ç сас паллисем. «Аслати», «Çуллахи çумăр» текстсем (Звук [ç´]. Буквы Ç, ç. Тексты «Гром», «Летний дождик») [ç´] сасă; Ç, ç сас паллисем. «Ваттисемпе мăнукĕсем» текст(Звук [ç´]. Буквы Ç, ç. Текст «Старики и внуки»)	**1**			
20.	[ч´] сасă. Ч, ч сас паллисем. «Чакакпа чĕппи» текст (Звук [ч´].Буквы Ч, ч. Текст «Сорока и птенец») [ч´] сасă. Ч, ч сас паллисем. «Чăлха çыхни» текст (Звук [ч´].Буквы Ч, ч. Текст «Вязанье»)	**1**			
21.	Çемçелĕх палли (ь). «Тулă пуссинче», «Чи тутли» текстсем (Мягкий знак (ь). Тексты «На пшеничном поле», «Самое вкусное») Çемçелĕх палли (ь). «Чи тутли» текст (Мягкий знак (ь). Текст «Самое вкусное»)	**1**			
22.	[й] сасă. Й, й сас паллисем. «Упа çури» текст (Звук [й]. БуквыЙ, й. Текст «Медвежёнок») [й] сасă. Й, й сас паллисем. «Ула такка, «Йăмра» сăвăсем (Звук[й]. Буквы Й, й. Стихотворения «Дятел», «Ива»)	**1**			
23.	[йу] сыпăк. Ю, ю сас паллисем. «Икĕ юлташ» текст (Слог [йу].Буквы Ю,ю. Текст «Два товарища») [йу]сыпăк. Ю сас паллин иккĕмĕш пĕлтерĕшĕ. «Юр кĕлетке» текст (Слог [йу]. Второе значение буквы ю. Текст «Снеговик»)	**1**			
24.	[йа] сыпăк. Я, я сас паллисем. «Пирĕн ял» текст (Слог [йа].Буквы Я,я. Текст «Наша деревня») Я сас паллин иккĕмĕш пĕлтерĕшĕ. М. Ваçлейĕн «Йĕлтĕрпе» сăвви, Ю.	**1**			

	Силэмĕн « Кăвак сурăх» калавĕ. (Второе значениебуквы я. Стихотворение М. Васлея «На лыжах», рассказ Ю.Силэм «Седые овечки»)				
25.	Е, е сас паллисем [йэ] сыпăка пĕлтерни. «Пĕчĕк пахчаçă», «Маринепе Энтип» текстсем (Обозначение буквами Е, е слог[йэ]. Тексты «Маленький садовод», «Марина и Антип») Е, е сас паллисем. А. Ĕçхĕлĕн «Анне» сăвви (Буквы Е, е.Стихотворение А. Эсхеля «Мама»)	**1**			
26.	[о] сасă. О, о сас паллисем. А. Çулĕçĕн «Конькипе» сăвви. (Звук [о]. Буквы О, о. Стихотворение А. Сулес «На коньках») [о] сасă. О, о сас паллисем. «Чĕр чун кĕтесĕ» текст (Звук [о].Буквы О, о. Текст «Живой уголок») (о) сасă, ё сас палли. «Мĕнле сăмах çырнă» текст (Звук [о].Буква ё. Текст «Какое слово написано»)	**1**			
27.	Вулав хăнăхăвĕсене çирĕплетесси. «Кун ячĕсем» текст(Закрепление навыков чтения. Текст «Название дней»)	**1**			
28.	[б], [б’] сасăсем. Б, б сас паллисем. «Библиотекăра» текст (Звуки [б], [б’]. Буквы Б, б. Текст «В библиотеке».) [б], [б’] сасăсем. Б, б сас паллисем. «Театра каятпăр» текст(Звуки [б], [б’]. Буквы Б, б. Текст «Идем в театр»)	**1**			
29.	[г] [г’] сасăсем. Г, г сас паллисем. «Пĕрремеш космонавт» текст (Звуки [г] [г’]. Буквы Г, г. Текст «Первый космонавт») [г] [г’] сасăсем. Г, г сас паллисем. «Пытанмалла выляни» текст(Звуки [г] [г’]. Буквы Г, г. Текст «Игра в прятки») [д] [д’] сасăсем. Д, д сас паллисем. Р. Сарпин «Дельфин» сăвви(Звуки [д] [д’]. Буквы Д, д. Стихотворение Р. Сарпи «Дельфин») [д] [д’] сасăсем. Д, д сас паллисем. Е. Пермякăн «Алă мĕн тумакирлĕ» калавĕ (Звуки [д] [д’]. Буквы Д, д. Рассказ Е. Пермяк «Для чего нужны руки»)	**1**			
30.	[з] сасă. З, з сас паллисем. «Шкул пахчинче» текст (Звук [з]. Буквы З, з. Текст «В школьном огороде») [з] [з’] сасăсем. З, з сас паллисем. Л. Толстойăн «Арăсланпа йытă çури»	**1**			

	калавĕ (Звуки [з] [з’]. Буквы З, з. Рассказ Л. Толстого «Лев и собачка») [ф] [ф’] сасăсем. Ф, ф сас паллисем. «Фермăра» текст (Звуки[ф] [ф’]. Буквы Ф, ф. Текст «На ферме») [ф] [ф’] сасăсем. Ф, ф сас паллисем. «Светофор» текст (Звуки[ф] [ф’]. Буквы Ф, ф. Текст «Светофор»)				
31.	[ж] сасă. Ж, ж сас паллисем. «Хисеплĕ çынсем» текст (Звук[ж]. Буквы Ж, ж. Текст «Уважаемые люди») [ц] сасă. Ц, ц сас паллисем. «Циркра» текст (Звук [ц]. Буквы Ц,ц. Текст «В цирке») [щ] сасă. Щ, щ сас паллисем. В. Маяковскин «Лайăх тени мĕн тени…» сăвви (Звук [щ]. Буквы Щ, щ. Стихотворение В. Маяковского «Что такое хорошо, что такое плохо»)	**1**			
32.	Уйăракан хытăлăх (ъ) тата çемçелĕх (ь) паллисем. В. Харитоновăн «Çил ачи» сăвви (Твердый знак (ъ). Стихотворение В. Харитонова «Ветерок»)	**1**			
33.	**Букварь хыççăнхи уроксем. (Послебукварный период)** Хамăрах вулатпăр, çыратпăр. Ю. Петровăн «Кĕнеке» сăвви (Сами читаем, пишем. Стихотворения Ю. Петрова «Книга») Çулталăк хушши. К. Ивановăн «Ку хăçан пулать-ши?» сăвви (Времена года. Стихотворение К. Иванова «Когда это бывает?»)	**1**			
	Пурĕ	**33**	**0**	0	

2 класс

Урок номерĕ	Урок теми	Сехетсен шучĕ			Электрон(цифра) ресурсĕсем
		Пурĕ	Тĕрĕслевĕçĕсем	Практика ĕçĕсем	
1	**Пĕрремĕш класра вĕреннине аса илесси.** Текст. Предложени. Сăмах	1			
2	**Сасă тата саспалли** Алфавит. Уçăсасăсемпехупăсасăсем.	1			
3	Хытăуçăсасăсемпеçемçеу çăсасăсем.	1			
4	СывпуллашассиСывлăхсу насси.	1			
5	Хытауçасасăлласăмахсенч еçемçеллĕхпалли (ь) çырасси	1			
6	Çырсаилни «Авăнуйăхĕ»	1			
7	Уйăраканçемçеллĕхпалли (ь) çырасси.	1		1	
8	Вăрăмхупăсассаикĕ пĕр пек саспаллиçырсапалăртни.	1			
9	Тăванлăх-хурăнташлăхсăмахĕсем.	1			
10	Вырăсчĕлхинченйышăннă хăш-пĕрсăмахсенеçырасси. Орфографисловарĕ.	1			
11	Сăмахсыпăкĕ. Самах-сенепĕрйĕркерентепĕрйĕр кенекуçарасси	1			
12	Текст.	1		1	
13	**Сăмах.** Сăмахтытаме.	1			
14	**Япалаячĕ**.*Кам? Мĕн?* ыйтуллăсăмахсем.	1			
15	Çынячĕсене, хушамачĕсене, ашшĕячĕсенепысăксаспал-линченпуçласаçырасси. Паллашусăмахĕсем.	1	1		
16	Выльăх-чĕрлĕхячĕсенепысăксаспа ллинченпуçласаçырасси.	1			
17	Хула, ял, урам, юханшывячĕсенепысăксас паллинченпуçласаçырасс и. Пĕлтерӳçырасси.	1			
18	**Ĕçепĕлтерекенсăмахсем**. *Мĕнтăватъ? мĕнтăваççĕ?* ыйтуллăĕç-хĕлсем.	1			

19	*Мĕнтурĕ? Мĕнтурĕç?* ыйтуллăĕç-хелсем.Диктант «Çăлтăрсемчĕнеççĕ»	1			
20	Хирĕçле тата пĕрешкелпĕлтерĕшлĕĕç-хĕлсем.Тавтăвасси. Çырсаилни. «Надежда	1			
	Павлова»				
21	**Япалапал-линепĕлтерекенсăмахсем**Япалапаллинепĕлтерекенсамахсене*мĕнле?* ыйтулартсатупасси.	1			
22	Тĕсепĕлтерекенсăмахсем. Çыннасăнлакансăмахсем.	1		1	
23	Пĕрешкелпĕлтерĕшлĕпаллăячĕсем (синонимсем)	1			
24	Хирĕçлепĕлтерĕшлĕпаллăячĕсем (антонимсем).	1			
25	**Предложени**. Пуплевепредло-женисемçинеуйăрасси.	1			
26	Предложенинтĕпчленĕсем.	1			
27	Предложенинтĕпчленĕсем пекĕçĕнчленĕсем. Предложенинчленĕсемхушшинчиçыхăну.	1			
28	Калуллă, ыйтуллăпредложенисем.. Диктант. «Йытăçури»	1			
29	Кăшкăруллăпредложенисем	1			
30	Вĕреннине аса илсепĕтĕмлетессиСасăсем песаспаллисем, алфавит çинченвĕреннине аса илсепĕтĕмлетни.	1			
31	Япалаячĕ тата паллăячĕçинченвĕреннине аса илсепĕтĕмлетни.	1			
32	Тĕрĕслевдиктанчĕ. «Коля».	1		1	
33	Ĕçепĕлтерекенсăмахсемсинчен аса илесси	1	1		
34	Предложениçинченвĕреннине аса илсепĕтĕмлетесси.				
	Пурĕ	34	2	4	

Тематика планĕ
3 класс

Урок номерĕ	Урок теми	Сехетсен шучĕ			Электрон(цифра) ресурсĕсем
		Пурĕ	Тĕрĕслев ĕçĕсем	Практика ĕçĕсем	
1	**Пĕрремĕшпе иккĕмĕш классенче вĕреннине аса илесси.** Текст. Предложени. Сăмах	1			
2	Сасăсемпе сас паллисем.	1			
3	**Сасă.** Сас палли.Вăрăм хупă сасăсене икĕ сас паллипе палăртасси	1			
4	Ч сасă умĕнчи л, н хупă сасăсен çемçелĕхне ятарласа палăртманни.	1			
5	Ç, ч сас паллисем хыççăн ы е и çырасси	1			
6	Ç, ч сас паллисем хыççăн ы е и çырасси	1			
7	***Изложени. Пиччĕшĕпе шăллĕ***	1		1	
8	Вырăс чĕлхинчен çыру урлă йышăннă сăмахсенче б, г, д, ж, з, ф, ц, щ сас паллисем çырасси	1			
9	Э, е, ё, ю, я сас паллисемпе усă курма пĕлесси	1			
10	Библиотекăран илнĕ кĕнекесен списокне тăвасси	1			
11	**Предложени.** Предложени çинчен мĕн пĕлнине аса илесси. Текст тата предложени	1			
12	***Изложени «Шанчăклă туссем»***	1		1	
13	Калуллă предложенисем. Ыйтуллă предложенисем. Пĕр-пĕр чĕр чуна сăнласа текст çырасси	1			
14	Хистевлĕ предложенисем. Кăшкăрулла предложенисем.	1			
15	**Тĕрĕслев диктанчĕ. «Çерçисем»**	1	1		
16	Предложенин тĕп членĕсем. Предложенин кĕçĕн членĕсем.	1			
17	Сăмах майлашăвĕ. Предложенири сăмахсен çыхăнăвĕ. Ансăр тата анлă предложенисем	1			
18	**Сăмах.** Сăмах тытăмĕ. Тымар тата аффикссем	1			
19	Сăмаха улăштаракан тата сăмах тăвакан аффикссем. Çĕнĕ сăмахсем –çă(-çĕ), -лăх(-лĕх) аффикссем хушăнса пулни	1			
20	Çĕнĕ сăмахсем –у(-у), -лă(-лĕ), -ла(-ле) аффикссем хушăнса пулни. Пĕр тымартан пулнă сăмахсем	1			
21	Аффикслă сăмахсене тĕрĕс çырасси.	1			
22	***Изложени «Каюра»***	1		1	
23	**Пуплев пайĕсем. Япала ячĕ** Япала ячĕн пĕлтерĕшĕ тата ыйтăвĕсем.	1			
24	Япала ячĕсем хисеп тăрăх	1			

	улшăнни.				
25	Ш, с, ç сасăсемпе пĕтекен япала ячĕсене нумайлă хисепре тĕрĕс çырасси	1			
26	**Глагол**.Глагол пĕлтерĕшĕ, ыйтăвĕсем	1			
27	Хирĕçле пĕлтерĕшлĕ глаголсем (антонимсем). Çывăх пĕлтерĕшлĕ глаголсем (синонимсем)	1			
28	Глагол улшăнăвĕ. Хальхи вăхăт	1			
29	Иртнĕ вăхăт. Пулас вăхăт	1			
30	**Паллă ячĕ.**Паллă ячĕн пĕлтерĕшĕ, ыйтăвĕсем. Паллă ячĕ улшăнманни. Паллă ячĕ япала ячĕпе тата глаголпа çыхăнни	1			
31	Çывăх пĕлтерĕшлĕ паллă ячĕсем (синонимсем). Хирĕçле пĕлтерĕшлĕ паллă ячĕсем (антонимсем)	1			
32	**Виççĕмĕш класра вĕреннине аса илсе çирĕплетесси** Изложении «Хураçка»	1		1	
33	**Тĕрĕслев диктанчĕ. Шуршăл ялĕ**.	1	1		
34	Сасăсемпе сас паллисем. Сăмах тытăмĕ. Пуплев пайĕсем	1			
	Пурĕ	34	2	4	

Тематика планĕ

4 класс

Урок номерĕ	Урок теми	Сехетсен шучĕ			Электрон(цифра) ресурсĕсем
		Пурĕ	Тĕрĕслев ĕçĕсем	Практика ĕçĕсем	
1	**Вĕреннине аса илни**. Сăмах. Предложени. Текст. Сасăсем тата сас паллисем. Сыпăк. Пусăм.	1			
2	**Сăмахтытăмĕ тата пулăвĕ.** Пĕр тымарлă сăмахсем. Сăмах аффикс хушăннипе пулни.	1			
3	Мăшăр сăмахсем. Сăмахсене икĕ хут калани**.**	1			
4	**Текст.** Текстри предложенисен килĕшĕвĕ. Текст теми. Текстгн тĕп шухăшĕ. Текст тытăмĕ.	1			
5	**Предложенин пĕрйышшичленĕсем.** Пĕр йышши членсем зинчен гнлантарни. Пĕр йышши членсене зыхгнтаракан союзсем.	1			
6	**Пуплевпайĕсем.** Сгмахсене пĕлтерĕш тгргх ушкгнлани. Пуплев пахалăхĕ. Изложени "Будка тгрринчи йгва.	1		1	
7	**Япалаячĕ.**Япала ячĕсен вĕзленĕвĕ. Падежсем . Хупг сасгпа пĕтекен япала ячĕсен вĕзленĕвĕ. Узг сасгпа пĕтекен япала ячĕсен вĕзленĕвĕ.	1			
8	Япала ячĕсене нумайлă хисепре вĕçленни. Япала ячĕсем çинчен вĕреннине пĕтĕмлетни.	1			
9	**Паллгячĕ.** Паллг ячĕсен пĕлтерĕшĕ, пулгвĕ. Паллг ячĕсен тĕп тата танлаштаруллг степенĕсем	1			
10	Паллă ячĕсен тĕп тата танлаштаруллă степенĕсем. Паллă ячĕсен вăйлă степенĕ.	1			
11	**Хисепячĕ.** Хисеп ячĕсен пĕлтерĕшĕ. Ĕз хучĕсем, пĕлтеря, заметка зырасси.	1			
12	**Местоимении.** Местоимени пĕлтерĕшĕ. Сăпат местоименийĕсем.	1			
13	**Глагол.** Глагол пĕлтерĕшĕ . Глаголăн пурлă тата çуклă формисем. Глагол вăхăт тăрăх улшăнни.	1			
14	Глагол сăпат тăрăх улшăнни. Глагол хисеп тăрăх улшăнни. Тĕрĕслев изложенийĕ «Пăчи»	1	1		
15	Хальхи вăхăтри глаголсен сăпатланăвĕ. Хальхи вăхăтри глаголсене çырасси.	1			
16	Иртнĕ вăхăтри глаголсен сăпатланăвĕ. Пулас вăхăтри глаголсен сăпатланăвĕ.	1			
17	**Вĕренӳçулĕнчеăсахывнине аса илесси.**Тĕрĕслев диктанчĕ. Хĕвел.	1	1		

	Пурĕ	17	2	1	

Аслай–ханахавесене тереслесе хакламалли висесем Самахпа каласа хуравланине хакламалли висесем

«5» палла сакан пек чухне лартмалла:веренекен ача программари материала анланса,туллин, терес пелнине катартать, хай каланине теслехсемпе сиреплетсепарать; самахсемпе предложенисене хай теллентата терес тишкерет, верентусе сене текстра халиччен веренне грамматика пуламесене, самахсене менле сырмаллине,предложенири чарану паллисен салтавне терес анлантарать: йеркипе, сыханула каласа хуравлать, пуплев йанашесем пачах тумасть е 1 йанашран ытла тумасть пулсан.

«4»палласакан пек чухне лартмалла: веренекен хураве «5» паллапа хакламалли висесене тивестерет, анчах вал правиласене сиреплетме илне теслехсенче 1-2 йанаш тавать. Весене хаех е верентусепулашнипесамалланахтурлетет;каласапаначух 1-2печек йанаштавать пулсан.

«3»палла сакан пек чухне лартмалла: веренекен материала петемешле анланать, анчах туллин хуравлаймасть, верентусе пулашнипе сес калама пултарать; текста тишкерне чух уйрам йанашсем тавать,весене верентусе ыйтусем панипе сес турлетет; правиласене харкам теллен теслехсемпе сиреплетсе параймасть, ку есе верентусехушма ыйтусем парсан сес пурнаслайрать; сыханулла каласапараймасть,каласапаначухтемисейанаштавать пулсан.

«2» палласакан пек чухне лартмалла: веренекен материала петемпех е унан чи кирле пайне пелмест, каласа пана тата текстпа еслене чухне пысак йанашсем тавать, весене верентусе пулашнипе те турлетеймест пулсан.

Паллаштарас теллевпесес программана кертне материала ача менле пелнине тереслесе хаклама кирле мар.

Сыруесесене(тасатаилемлесырни,диктант)хакламалливисесем

«5» палласакан пек чухне лартмалла: веренекен ачан есе каллиграфиинормисене тивестерет, сырура пер-ике пысаках мар ситменлех пулма пултарать.

«4» палла сакан пек чухне лартмалла:веренекен ача сыраве висесенчен перне тивестермест (перешкел чалаштарса сырман, саспаллисем,самахсен хушшинче перпеклех сук т.ыт.те), 1-2 пысаках маар ситменлех пур.

«3» палла сакан пек чухне лартмалла: веренекен сыраве каллиграфии висисенчен1-2–шне тивестереймест (саспаллисене перешкел чалаштарманни, хаш -пер саспаллисен елки усамлах мари, саспаллисен суллешепе хуланаше перешкел мари т.ыт.те), 1-2 пысакахмар ситменлех пур.

«2»палласаканпекчухнелартмалла:веренекеначансыравекаллиграфиивисисенченчылайашнетивестермест.

Пысаках маар йанашсем шутне саксем кересse:

1. Хаш-персаспаллисенетересмаар сырни.
2. Пысактатапечексаспаллисенеперйерсинчесырманни.
3. Хаш-персаспаллисенетерессыхантарманни.
4. Йертенсулеллееаялаллатухсасырни.
5. Ытлашшишултраеветесырни.
6. Хаш-пер телте саспалисене перешкел чалаштарса сырманни, саспаллисем, самахсем хушшинче хуша пер пек пулманни.
7. Хаш-пер саспаллисен тарринчи палласене, секелсене пасса сырни.Ача туна йанаш ут-пу аталанавепе сыханна пулсан, япахрах сырна есе «3» паллапа хакламалла. Чаваш челхи урокесенче таса та илемле сырма веренмелли минутсенче ирттерне печек ессене ятарла палласемпе хакламассе.Ку висесемпе ятарласа ирттерне тереслев ессесегне хакласse.

Диктантасаквисесемпехакламалла:

«5» палла сакан пек чухне лартмалла:ача орфографипе пунктуации йанашесем пачах туман, орфограммасене турлетмен, каллиграфии висисене паханса сырна, анчах уйрамситменлехсем пур пулсан.

«4»палла сакан пек чухне лартмалла:сыру есенче орфографии йанашесем 2, пунктуации йанаше 1 ытла маар, е 1 орфографи, 2 пунктуацийанаше, есе тирпейле сырна, анчах темисе серте каллиграфии висисенетивестермен, пер - пер орфограмм ана турлетни пур пулсан.

«3»палласакан пекчухнелартмалла:орфографипепунктуации йанашесем6-ран ытламаар,диктантра орфографиийанашесем3-рен5-еситн,пунктуациийанашесем3таран,е4орфографи,2пунктуаци,е5 орфографи, 1 пунктуаци йанаше, есе тирпейсер, каллиграфии висисене паханса сырман тата терле орфограммана турлетни 1-2пулсан.

«2»палласаканпекчухнелартмалла:диктантраорфографиийанашесем6,пунктуациийанаше3- 4 –ран ытла, есе тирпейсер, каллиграфиивисисене паханмасар сырна, 3-5 турлетни пур пулсан.

Диктантра саксене йанаш тесе шутламалла:

Самаха орфографии правилисене пасса сырни, саспаллисене сиктерсе хаварни, саспаллисене е саамахсыпакесене ылмаштарса лартни, пер самаха тепер самахпа улаштарни.
Вереннеправиласенепелменнипечаранупали лартманетерес маарлартна пулсан.
Диктантрасаксемйанашшутланмассе:31Кутаранчченверенменорфографиитатапунктуации правилисемпе сыханна йанашсем (кун пек самахсене класс хами сине сырса катартмалла).
Предложениивесенчеперхутченпанчалартмасархаварна,теперпредложениипусламашнепысак саспаллипе сырна пулсан.Текст шухашне улаштармасар пер саамах выранне тепер саамах улаштарса сырнапертеслех канна пулсан.
Саксенеперйанаштесешутламалла:Тересмарсырнасаамахикеетемисехутчентелпулсан,сав правилапа сыханна йанаш тепер самахра та туна пулсан, весене пер йанаш тесе шутламалла.
Пысакахмаар2 ситменлехеперйанаштесешутламалла.
Саксенепысакахмаарситменлехсемтесешутламалла:Самахраперсаспаллинехасархамасарикехут сырни.Самаха сырса петерейменни.Пер йеркерен тепер йеркене кусарна чухне самахан пер пайне асархамасар парахса хаварни.

Пуплевтишкерревнехакламалливисесем.

«5» палла –ача есе пер йанашсар пулсан,вал терминсемпе правиласене лайах пелни тата хай пелевепетерле йышши ессеем туна чухне уса курма пултарни паларсан лартмалла.
«4»палла–ачатерминсемпеправиласенелайахпелсен,весемпеграмматикатишкереветуначухнепелсе уса курсан, самахсемпе предложенисене тишкерсе есен ¾ пайне тусан лартмалла.
«3»палла–ачавереннематериалаанланнипаларсан,хайпелнипеусакурсатишкеревенсуррине пурнасласан лартмалла.
«2»палла–ачавереннематериаланачарпелсен,вал«3»паллаилмелеххуравламасанепуплев тишкеревен ытларахаш пайнепурнасламасан лартмалла

Словарьдиктантнехакламалли висесем

Словарьдиктанченкалапашесаканпекпулмалла:3класра–10-11 самах
«5»палла–диктантраперйанаштасукпулсан.
«4»палла–1йанаш,1турлетнипулсан.
«3»палла–2йанаш,1турлетни пулсан.
«2»палла– 3-5 йанашпулсан.

Изложенипесочинениехакламалли висесем:

«5»палла–текстатерестатасыханулласырсакатартна,шухаштемапа килешуллен,сыхануллан аталанса пырать, факт йанашесем сук, саамах йыше пуян; орфографипе пунктуации йанашесем сук, 1 -2турлетнипулмапултарать.
«4» палла – текста сителекле таран туллин сырса кататман, темана усса пана, анчах уйрам выpансенче шухаш сыханаве таталса кайни, тересех маар сырни тата пуплев ситменлехесем пур; пуплевтелешенчен петемпе 3 йанашран ытла маар, содержанипе туна йанашсем 3 таран туна пулсан; 3-5 орфографи йанаше,терле орфограммасене турлетни.
«3»палла–есетематарах сырман,текстран чылай парансакайна,тересехмааранланнавырансемпур, йеркелле сыхантарса сырман,самах йыше чухан. Текста тата пуплеве йеркелес енепе5 ситменлехпе йанашсем пур пулсан; орфографии йанашесем 3-5,1-2 турлетни пур пулсан..
«2»палла–есе тема тарах сырман, паранса кайна, сыханулла сырман, саамахйыше чухан . Текста тата пуплеве йеркелес енепе 6 ситменлехпе йанашсем пурпулсан; орфографии йанашесем 6 - ран, пунктуации йанашесем 3-4 –ран ытла, 3-5 турлетни пурпулсан..